

NADLEŽNOSTI CENTARA ZA SOCIJALNU SKRB U HRVATSKOJ

Projekt pod nazivom "Reforma sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj" Ministarstva rada i socijalne skrbi, a u suradnji i uz financijsku potporu Svjetske banke te Odjela za međunarodni razvoj Ujedinjenog Kraljevstva, trebao bi u godini dana svoga trajanja (travanj 2002. – svibanj 2003. godine) temeljito analizirati sve aspekte sustava socijalne skrbi te osmisliti njegov budući razvoj. Na tome trenutno radi šest timova stručnjaka: za financijska pitanja i decentralizaciju, za socijalnu pomoć, za socijalne usluge, za zapošljavanje i tržište rada, za administrativno i tehnološki jačanje te tim lokalnih resursa. Jedno od ključnih pitanja budućeg sustava svakako je mjesto i uloga centara za socijalnu skrb.

Danas u Hrvatskoj ima 79 centara za socijalnu skrb s 25 podružnica. Zajedno sa državnim (60) i privatnim domovima (54) socijalne skrbi te domovima za starije i nemoćne osobe u vlasništvu jedinica regionalne samouprave (46) oni čine temelj sustava socijalne skrbi. Započetim procesom decentralizacije djelomično je promijenjeno financiranje i upravljanje centrima, kao do tada izrazito centraliziranim ustanovama. Riječ je, ipak, samo o začetku važnog i dalekosežnog procesa. Naime, centri za socijalnu skrb i dalje su, prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi (na snazi od 1. srpnja 2001. godine) u vlasništvu države, premda se sredstva za izdatke za materijal, energiju, komunalne i druge usluge, tekuće održavanje, financijske izdatke te ostale nespomenute izdatke distribuiraju putem županijskih proračuna. Do srpnja 2001. godine ravnatelje centara imenovao je ministar, a sada ih bira upravno vijeće, sastavljeno od 5 članova: tri su predstavnici osnivača (tj. Ministarstva rada i socijalne skrbi), jedan predstavnik centra (bira ga njegovo stručno vijeće), a jedan predstavnik područne (regionalne) samouprave (bira ga njezino predstavničko vijeće).

Ove izmjene nisu, međutim, dotakle temeljno pitanje mjesta i uloge centra u lokalnoj sredini. Naše je prethodno istraživanje /usp. G. Bežovan, S. Zrinščak (2001.) mogućnosti decentralizacije u socijalnoj politici i nove uloge lokalnih vlasti, *Revija za socijalnu*

politiku 8(3-4):239-258/ pokazalo da su se u dijelu gradova, osobito onih većih, ponajviše od 1997. godine (tj. od kada je tadašnji Zakon o socijalnoj skrbi predvidio da gradovi s 5% svojih proračuna financiraju troškove stanovanja socijalno ugroženih) razvili dodatni socijalni programi, ali većinom kao paralelni programi centraliziranom sustavu. Suradnja gradova (u dijelu provođenja njihovih socijalnih programa) s centrima za socijalnu skrb nedovoljna je i neosmišljena. Treba li, stoga, predvidjeti daljnju decentralizaciju centara, u upravljanju i financiranju? Kako osmisliti odnos centara spram lokalnih socijalnih planova (županija, gradova, općina) koji bi trebali postati sredstvo analize socijalnih potreba u lokalnim sredinama te osmišljavanja i provođenja socijalnih programa primjerenijih tim sredinama? Kako uskladiti (vjerojatno i dalje putem centara) potrebu postojanja iste razine zadovoljavanja temeljnih socijalnih prava u cijeloj Hrvatskoj (npr. kod pomoći za uzdržavanje), a istodobno omogućiti veća prava i dodatne programe sredinama kojima to omogućuju njihovi financijski i kadrovski potencijali? U proteklih desetak godina u Hrvatskoj se razvio i neprofitni sektor u području socijalne skrbi, a to također postavlja na dnevni red i (zasada neriješeno) pitanje odnosa spram nevladinog sektora.

Druga velika grupa pitanja budućeg mjesta i uloge centara odnosi se na njihove nadležnosti. Niže objavljeni prikaz nadležnosti centara pokazuje da centri obavljaju izrazito veliki broj javnih ovlasti. Dijelom je to posljedica i reformi (većinom redukcije, odnosno redefinicije niza socijalnih prava) u drugim sustavima, kao što su zdravstveni, mirovinski, zapošljavanje i nezaposlenost. Ova analiza na taj način potvrđuje česte primjedbe socijalnih radnika iz centara da su pretrpani različitim poslovima te da za, primjerice, osmišljavanje i provođenje niza preventivnih socijalnih programa ili rad s klijentima unutar kojeg će se pojedinačno ispitati sve mogućnosti njihova osposobljavanja, osnaživanja, nalaženja odgovarajućeg posla i sl., a kako bi uz pomoć socijalnih radnika ili drugih stručnjaka riješili svoju nezadovoljavajuću socijalnu situaciju – jednostavno nema dovoljno vremena. Potrebno

je stoga, dobro procijeniti koje su to sržne funkcije centara, a koje se nadležnosti mogu prepustiti drugim organizacijama (sudovima, profitnim ili neprofitnim organizacijama, savjetodavnim agencijama – primjerice kod poslova bračnog savjetovanja, starateljstva i sl.) ili drukčije organizirati kako bi se postupak učinio jednostavnijim, manje opterećujućim (npr. kod pomoći za uzdržavanje i drugih oblika materijalnih pomoći).

Rješenja koja predlože stručnjaci u okviru projekta "Reforma sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj" morat će se raspraviti među svim djelatnicima sustava socijalne skrbi, kao i u široj stručnoj javnosti. Ovdje objavljeni prikaz nadležnosti centara za socijalnu skrb ima, stoga, dvostruku funkciju. U prvom je to redu važan dokument vremena, jer je riječ o prvoj sustavnoj razdiobi nadležnosti centara. No, još važnije, riječ je o pozivu na javnu raspravu o budućoj ulozi centara u reformira-

nom sustavu socijalne skrbi, a svaka rasprava mora počivati na detaljnoj analizi postojećeg stanja.

Prikaz nadležnosti centara za socijalnu skrb izradili su djelatnici Uprave socijalne skrbi Ministarstva rada i socijalne skrbi. Uz to, ovdje objavljujemo i podatke o broju korisnika pojedinih prava u socijalnoj skrbi, financiranih od strane Ministarstva rada i socijalne skrbi, a koje u prvom stupnju provodi centar. Ova je analiza preuzeta iz Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi od 2. listopada 2002. godine. Vrlo je indikativan i podatak (koji ovdje nije objavljen) da je broj korisnika socijalne skrbi u stalnom porastu. Primjerice, broj korisnika pomoći za uzdržavanje bio je u 1999. godini 82.171, a u 2001. godini 112.034. Broj korisnika doplataka za pomoć i njegu povećan je u istom razdoblju s 17.564 na 31.165 itd.

Siniša Zrinščak

Tablica 1.

Nadležnosti centara za socijalnu skrb

SOCIJALNA SKRIB
Centar za socijalnu skrb pokreće i u prvom stupnju provodi postupak za ostvarivanje prava na:
1. savjetovanje
2. pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća
3. pomoć za uzdržavanje
4. jednokratnu pomoć
5. doplatak za pomoć i njegu
6. pomoć i njegu u kući
7. osobnu invalidninu
8. osposobljavanje za samostalan rad
9. osposobljavanje za samostalan život
10. troškove prijevoza radi osposobljavanja za samostalan život ili rad
11. naknadu do zaposlenja
12. skrb izvan vlastite obitelji
13. kao i postupak za ostvarivanje drugih pomoći: pomoć u prehrani, pomoć za odjeću i obuću, pomoć za osobne potrebe korisnika stalnog smještaja, podmirenje pogrebnih troškova i podmirenje troškova ogrijeva
14. dopust do sedme godine djetetova života
15. rad s polovicom punog radnog vremena
Tijekom ispitnog postupka za ostvarivanje nekog od navedenih prava u sustavu socijalne skrbi centar za socijalnu skrb:
16. utvrđuje postojanje činjenica i okolnosti koje su od posebnog značaja za ostvarivanje određenog prava
17. po potrebi, obzirom na zdravstveno stanje, odnosno tjelesne mogućnosti stranke pribavlja potrebne isprave, uzima izjavu stranke ili održava usmenu raspravu u domu stranke i na drugi način olakšava joj sudjelovanje u postupku

18. utvrđuje mogućnost zakonskog obveznika uzdržavanja da doprinosi uzdržavanju osobe koja je podnijela zahtjev za ostvarivanje prava na pomoć za uzdržavanje
19. pribavlja suglasnost ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi za odobrenje jednokratne pomoći u iznosu višem od trostrukog iznosa osnovice ako ocijeni da se takvom pomoći u cijelosti zadovoljava potreba za koju se pomoć traži
20. kod ostvarivanja prava na skrb izvan vlastite obitelji (smještaj u dom socijalne skrbi ili u udomiteljsku obitelj) odlučuje koji je oblik skrbi najprimjereniji za korisnika u konkretnom slučaju
21. odlučuje o izboru doma socijalne skrbi za svakog pojedinog korisnika
22. po izvršenoj obradi udomiteljske obitelji odlučuje o izboru udomiteljske obitelji za smještaj određenog korisnika
23. zaključuje sporazum sa zakonskim obveznicima uzdržavanja glede njihovog sudjelovanja u plaćanju troškova skrbi izvan vlastite obitelji za korisnika
24. zaključuje ugovor s udomiteljskom obitelji o međusobnim pravima i obvezama
25. zaključuje ugovor s davateljem usluga pomoći i njege u kući
26. provodi nadzor nad radom udomiteljske obitelji
27. prati prilike u kojima živi smještena osoba
28. preispituje postojanje činjenica i okolnosti koje su bile odlučujuće za donošenje rješenja o ostvarivanju prava na socijalnu skrb, i ako promijenjene okolnosti o kojima ovisi ostvarivanje prava iz socijalne skrbi to zahtijevaju, donosi novo rješenje
29. provodi unutarnji nadzor nad radom svojih ustrojbenih jedinica
30. u svrhu ostvarivanja prava iz nadležnosti drugih tijela korisnicima prava iz socijalne skrbi izdaje uvjerenja i druge potvrde
31. po podnescima stranaka izrađuje i dostavlja izvješća o ukupnim prilikama i ostvarenim pravima iz socijalne skrbi ovom ministarstvu
32. vodi dokumentaciju i evidenciju o korisnicima socijalne skrbi
33. provodi postupak vještačenja kao dio postupka u ostvarivanju nekog od prava s osnova socijalne skrbi za tjelesno ili mentalno oštećene osobe

Budući je u većini slučajeva **prvostupanijsko tijelo vještačenja** osnovano pri centru za socijalnu skrb, ono obavlja sljedeće stručne i administrativne poslove:

34. vodi evidenciju o dostavljenom zaključku centra za socijalnu skrb i priloženoj dokumentaciji
35. vodi evidenciju o dokumentaciji dobivenoj tijekom pregleda, ispitivanja i opservacije od stručnjaka – članova tima vještačenja i drugih stručnjaka
36. vodi zapisnik na sjednicama tijela vještačenja
37. vodi knjige evidencije vještačenih osoba
38. poziva članove tijela vještačenja i druge stručnjake na sjednice
39. obavještava centar za socijalnu skrb koji je zatražio vještačenje, na osnovi zaključaka donijetih na sjednici ili na zahtjev predsjednika
40. popunjava obrazac Nalaz i mišljenje
41. po okončanju ispitnog postupka za ostvarivanje nekog od prava iz socijalne skrbi centar za socijalnu skrb donosi odgovarajuće rješenje u roku od 15 odnosno 30 dana, ako se provodi posebni ispitni postupak

U cilju **unapređenja djelatnosti** socijalne skrbi centar:

42. potiče i razvija samopomoć, dobrosusjedsku pomoć, dobrovoljni rad i druge djelatnosti
43. predlaže mjere unapređenja politike socijalne skrbi
44. predlaže, potiče i usklađuje druge aktivnosti u području socijalne skrbi na lokalnoj razini
45. surađuje s humanitarnim, nevladinim, vjerskim i drugim organizacijama i udrugama na svom području
46. dostavlja informacije o radu humanitarnih udruga na svom području koje ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi koristi kod ocjenjivanja i davanja prijedloga za potporu programima udruga iz sredstava državnog proračuna i Hrvatske lutrije d.o.o.
47. dostavlja podatke ministarstvu nadležnom za poslove socijalne skrbi o djeci poginulih hrvatskih branitelja i o djeci invalida Domovinskog rata za koja su organizirana kumstva radi ažuriranja podataka, uspostavljanja i održavanja kontakata između djece i kumova

OBITELJSKO-PРАВNA ЗАШТИТА

U području **braka** ovlaštenja centra za socijalnu skrb su:

48. davanje mišljenja sudu u slučajevima odlučivanja o dopuštenju sklapanja braka maloljetnoj osobi
49. davanje mišljenja sudu u slučajevima odlučivanja o dopuštenju sklapanja braka osobi potpuno lišenoj poslovne sposobnosti ili nesposobnoj za rasuđivanje
50. podnošenje tužbe sudu radi utvrđivanja postoji li brak ili ne postoji
51. podnošenje tužbe sudu za poništenje braka u slučajevima utvrđenim Obiteljskim zakonom
52. provođenje postupka posredovanja prije rastave braka
53. provođenje postupka i donošenje odluke o tome s kojim će roditeljem dijete živjeti, o susretima i druženju djeteta s drugim roditeljem, odnosno o smještaju djeteta tijekom postupka posredovanja ili tijekom trajanja parnice za rastavu braka
54. iniciranje i nadziranje dogovora roditelja o skrbi za dijete (uzdržavanje, ostali sadržaji roditeljske skrbi) tijekom posredovanja odnosno do pravomoćnosti odluke o rastavi braka
55. davanje mišljenja sudu glede donošenja odluke s kojim će roditeljem dijete živjeti i o roditeljskoj skrbi te susretima i druženju s drugim roditeljem u parnici za rastavu braka
56. donošenje nove odluke o skrbi za dijete
57. provođenje ovrhe svojih odluka

U području odnosa **roditelja i djece** ovlaštenja centra za socijalnu skrb su:

58. priznanje materinstva i očinstva (sastavljanje zapisnika, pozivanje drugog roditelja i djeteta starijeg od 14 godina radi pristanka na priznanje, suglasnost na priznanje u slučajevima iz čl. 62. st. 2. Obiteljskog zakona)
59. pozivanje majke odnosno osobe koju je majka imenovala ocem djeteta u slučajevima kad prilikom upisa djeteta u matiču rođenih nema podataka o ocu djeteta
60. podnošenje tužbe za utvrđivanje materinstva odnosno očinstva do osamnaeste godine života djeteta
61. odobrenje skrbniku da u ime štitenika može podnijeti tužbu u slučajevima osporavanja materinstva odnosno očinstva
62. imenovanje posebnog skrbnika djetetu u parnici radi osporavanja materinstva odnosno očinstva kad je dijete tužitelj, a maloljetno je ili mu je produžena roditeljska skrb nakon punoljetnosti
63. provođenje postupka i odlučivanje o skrbi za dijete u slučaju odvojenog života roditelja
64. donošenje odluke o zabrani susreta i druženja roditelja s djetetom
65. postupanje i odlučivanje u slučajevima povrede djetetovih prava u vršenju roditeljske skrbi i izricanje mjera obiteljsko-pravne zaštite:
 - a) upozorenje roditeljima na nedostatke u odgoju i skrbi za dijete
 - b) nadzor nad vršenjem roditeljske skrbi
 - c) oduzimanje prava roditelju da živi sa svojim djetetom te povjeravanje djeteta na odgoj i čuvanje drugoj osobi ili ustanovi
 - d) poduzimanje mjera zaštite djeteta kod kojeg je došlo do poremećaja u ponašanju
 - e) pokretanje postupka pred sudom za oduzimanje roditeljske skrbi
66. rješavanje u slučajevima spora među roditeljima oko ostvarivanja roditeljske skrbi ili o ostvarivanju djetetovih prava
67. donošenje odluke o zabrani neovlaštenog približavanja roditelja djetetu
68. provođenje ovrhe svojih odluka

Na području **posvojenja** ovlaštenja centra za socijalnu skrb su:

69. davanje mišljenja o podobnosti potencijalnih posvojitelja za posvojenje
 70. uzimanje suglasnosti odnosno pristanka za posvojenje od roditelja, djeteta poslije navršenih 12 godina života i bračnog druga osobe koja namjerava posvojiti
 71. provođenje postupka i donošenje rješenja o posvojenju
 72. rješavanje u slučajevima traženja uvida u spise posvojenja
-

73. provođenje postupka i donošenje rješenja o raskidu roditeljskog posvojenja

74. vođenje očevidnika i spisa predmeta o posvojenju na propisan način

Na području **skrbništva** ovlaštenja centra za socijalnu skrb su:

75. zaštita maloljetnika bez roditeljske skrbi te punoljetnih osoba koje nisu sposobne same brinuti o sebi

76. donošenje odluka o stavljanju pod skrbništvo i imenovanju skrbnika

77. popisivanje imovine štitenika i zaštita imovine štitenika

78. utvrđivanje visine naknade štete počinjene štiteniku od strane skrbnika

79. poduzimanje mjera za naknadu štete štiteniku (administrativnih i sudskih)

80. odlučivanje o stavljanju roditelja u položaj skrbnika u odnosu na upravljanje imovinom djeteta

81. kontroliranje rada skrbnika i njegovih izvješća

82. ispitivanje prigovora na rad skrbnika

83. poduzimanje mjera radi osiguranja sredstava za životne potrebe štitenika

84. odobravanje skrbniku poduzimanja poslova koji prelaze okvire redovitog poslovanja

85. rješavanje o pravu na naknadu skrbniku i o naknadi opravdanih troškova u vršenju skrbničke dužnosti

86. provođenje postupka i donošenje odluke u slučajevima promjene skrbnika

87. provođenje postupka razrješenja skrbnika

88. predavanje imovine skrbniku na upravljanje

89. odlučivanje o izboru i promjeni škole i zanimanja, prekidu školovanja ili o zapošljavanju maloljetnog štitenika

90. donošenje odluke o roditeljskoj skrbi nakon punoljetnosti

91. suradnja s tijelima državne uprave, lokalne samouprave, pravnim i fizičkim osobama u ostvarivanju skrbničke dužnosti

92. posjećivanje štitenika najmanje dva puta godišnje i kad to zatraži skrbnik ili štitenik

93. vođenje očevidnika i spisa predmeta osoba pod skrbništvom

Na području **uzdržavanja** ovlaštenja centra za socijalnu skrb su:

94. sklapanje izvansudske nagodbe između roditelja o uzdržavanju djeteta te punoljetnog djeteta i roditelja

95. pokretanje i vođenje parnice u ime djeteta za uzdržavanje kad to roditelj ne čini

96. dostavljanje izvješća sudu o socioekonomskim prilikama stranaka u postupcima o uzdržavanju

97. pokretanje i vođenje postupka ovrhe odluka o uzdržavanju kad to roditelj ne čini

98. provjeravanje da li obveznik uzdržavanja redovito plaća za uzdržavanje i poduzimanje potrebne mjere zaštite djeteta

99. rješavanje po zahtjevima za privremeno uzdržavanje

100. vođenje očevidnika odluka o uzdržavanju

Na području **imovinskih odnosa** ovlaštenja centra za socijalnu skrb su:

101. davanje odobrenja skrbniku bračnog druga koji je lišen poslovne sposobnosti da u njegovo ime može sklopiti bračni ugovor

102. rješavanje u postupcima odobrenja roditeljima radi otuđenja ili opterećenja imovine maloljetnog djeteta radi njegova uzdržavanja, liječenja, odgoja, školovanja, obrazovanja ili za podmirenje neke druge važne potrebe djeteta

Ostala ovlaštenja centra za socijalnu skrb na području obiteljsko-pravne zaštite su:

103. postupanje po zahtjevima i zamolnicama nadležnih tijela drugih država, sukladno međunarodnim konvencijama, po kojima je ovo ministarstvo nadležno tijelo

104. postupanje u određenim slučajevima po zahtjevu MUP-a prema odredbama Zakona o državljanstvu

105. postupanje po Zakonu o osobnom imenu (određivanje osobnog imena djeteta, davanje mišljenja o opravdanosti promjene osobnog imena djeteta, rješavanje u slučajevima spora roditelja oko određivanja osobnog imena djeteta)

106. postupak pred sudom

Centar za socijalnu skrb sudjeluje pred sudom:

a) u svojstvu stranke (kad pokreće postupak)

b) kao umještač sui generis

c) kao pomoćno tijelo suda

ZAŠTITA DJECE I MLADEŽI S POREMEĆAJIMA U PONAŠANJU

Na području zaštite djece i mladeži s poremećajima u ponašanju centar za socijalnu skrb provodi **preventivne aktivnosti na razini primarne prevencije** koje uključuju:

107. pravovremeno otkrivanje djece iz rizičnog obiteljskog okruženja i rizičnih predispozicija (koristeći metodu multidisciplinarnog timskog pristupa)
108. osnaživanje djeteta i roditeljske kompetentnosti (savjetovanje, pomoć u prevladavanju posebnih teškoća, drugi oblici individualnog i skupnog rada)
109. jačanje zaštitnih čimbenika / ulaganje u zaštitne čimbenike

Poduzima zaštitne mjere u interesu djece i mladeži:

110. pravovremeno uključivanje u poludnevne boravke
111. smještavanje u udomiteljske obitelji, pravovremeno smještavanje djece u domove, koju roditelji zanemaruju ili ako zlorabe svoje roditeljske dužnosti
112. osiguravanje skrbi izvan vlastite obitelji za djecu s poremećajima u ponašanju i mlade punoljetnike s poremećajima u ponašanju (specijalne udomiteljske obitelji i domovi za djecu i mladež s poremećajima u ponašanju)
113. osiguravanje privremene skrbi djetetu koje se zatekne u skitnji bez nadzora roditelja ili odrasle osobe
114. osiguravanje privremene skrbi djeci stranim državljanima zatečenim na teritoriju Republike Hrvatske bez pratnje roditelja ili odrasle osobe

Izvršava zadaće u pretpripremnom i pripremnom postupku (državno odvjetništvo, sud za mladež i prekršajni sud) kao što su:

115. nazočnost postupku u policijskoj postaji za djecu i maloljetnike počinitelje kaznenih djela, prijestupa i prekršaja za koje se ne može osigurati prisustvo roditelja ili skrbnika
116. izrada izvješća o osobnim i obiteljskim prilikama za maloljetnike i mlade punoljetnike na zahtjev državnog odvjetnika za mladež i suda za mladež te prekršajnog suda
117. sudjelovanje u postupku uvjetovanog oportuniteta
118. upućivanje na izvršavanje i izvršavanje uvjetovanih posebnih obveza maloljetniku i mladem punoljetniku u pretpripremnom postupku od strane državnog odvjetnika za mladež
119. nazočnost tijekom pripremnog postupka na sudu – predstavnik centra upoznaje se tijekom postupka, stavlja prijedloge i upozorava na činjenice i obveze koje su važne za donošenje ispravne odluke
120. izvršavanje nadzora centra za socijalnu skrb izrečenog maloljetniku ili mladem punoljetniku tijekom pripremnog postupka
121. poduzimanje zaštitnih mjera kada je određen pritvor ili smještaj u odgojnu ustanovu u tijeku pripremnog postupka

Izvršava ili nadzire izvršavanje pojedinih odgojnih mjera izrečenih maloljetnicima ili mladim punoljetnicima:

122. upućivanje u centar za odgoj i nadziranje izvršenja
123. bdjenje nad izvršavanjem trinaest posebnih obveza i izvršavanje drugih zadaća
124. mjere pojačane brige i nadzora (zasebno izrečene ili uz posebne obveze)
125. upućivanje i nadziranje provođenja pojačane brige i nadzora uz dnevni boravak u odgojnoj ustanovi
126. upućivanje i praćenje tijeka resocijalizacije, sudjelovanje u resocijalizaciji, rad s roditeljima u svim slučajevima izrečenih zavodskih odgojnih mjera (upućivanje u odgojnu ustanovu, posebnu odgojnu ustanovu i odgojni zavod)
127. sudjelovanje u provođenju sigurnosnih mjera i kazna maloljetničkog zatvora
128. postepenali prihvati – pružanje pomoći u procesu integracije
Sve pobrojano uključuje rad s maloljetnikom, mladim punoljetnikom, roditeljima i drugim značajnim osobama iz okruženja te suradnju s drugim ustanovama i udrugama.

Poduzima mjere obiteljsko-pravne zaštite:

129. pravovremeno poduzimanje po službenoj dužnosti najprimjerenijih mjera obiteljsko pravne zaštite u interesu djece, maloljetnika i mladih punoljetnika s poremećajima u ponašanju
 130. izvršavanje mjera obiteljsko-pravne zaštite i nadziranje izvršavanja, rad s obitelji, djecom i mladeži
-

Pokreće mjere kazneno-pravne zaštite u slučajevima počinjenog kaznenog djela na štetu djece i maloljetnika (posebno kod zanemarivanja i zlostavljanja):

131. sudjelovanje pri ispitnom postupku u policijskoj postaji, izrađivanje izvješća
132. sudjelovanje u postupku na sudu u ulozi svjedoka
133. poduzimanje mjera za zaštitu i terapiju oštećenog djeteta
134. Protiv svake odluke centra za socijalnu skrb, kako u svezi odluka donesenih prema odredbama Zakona o socijalnoj skrbi i Obiteljskog zakona stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana primitka rješenja Ministarstvu rada i socijalne skrbi, kao organu drugog stupnja.

Ministarstvo rada i socijalne skrbi može povodom žalbe donijeti više vrsta odluka pa tako odbaciti žalbu kao nepravovremenu, ili ako je podnesena od neovlaštene osobe, odbiti je kao neosnovanu, poništiti rješenje centra za socijalnu skrb i vratiti predmet na ponovni postupak ili uvažiti žalbu i izmijeniti rješenje centra.

Ako je Ministarstvo rada i socijalne skrbi poništilo rješenje centra za socijalnu skrb i vratilo predmet na ponovni postupak tada je centar dužan u cijelosti postupiti po pravnom stajalištu ministarstva i **u roku 30 dana donijeti novo**, na zakonu utemeljeno rješenje.

POSLOVI CENTRA ZA SOCIJALNU SKRB NA PODRUČJU STATISTIKE

Centar za socijalnu skrb na temelju javnih ovlasti dužan je na propisani način voditi evidenciju i dokumentaciju o korisniku i o obavljanju djelatnosti, te o tome dostavljati izvješća ministarstvu nadležnom za poslove socijalne skrbi.

Izvješća koja dostavlja centar za socijalnu skrb, podružnice i uredi su kako slijedi:

135. **Formular – MSS**, Mjesečno izvješće o broju korisnika prava u socijalnoj skrbi koje se dostavlja svaki mjesec (početkom mjeseca za prethodni mjesec). Formular sadrži podatke o broju korisnika i broju pomoći koje su korisnici ostvarili tijekom mjeseca, stanje: posljednji dan u mjesecu. Podaci se raščlanjuju prema dobnoj i spolnoj strukturi korisnika, radnom statusu korisnika, oblicima pomoći.
136. **Formular – SSU**, Mjesečno izvješće o broju korisnika socijalne skrbi hrvatskih državljana useljenika iz Bosne i Hercegovine kojima je obustavljena isplata mirovine, koje se dostavlja svaki mjesec (početkom mjeseca za prethodni mjesec). Formular sadrži podatke o broju korisnika i broju pomoći koje su korisnici ostvarili tijekom mjeseca, stanje: posljednji dan u mjesecu.
137. **Formular – SSG**, Izvješće o primijenjenim pravima socijalne skrbi, pravnoj zaštiti djece, mladeži, braka, obitelji i osoba lišenih poslovne sposobnosti, te zaštiti tjelesno ili mentalno oštećenih osoba za prethodnu godinu, koje se dostavlja jednom godišnje (početkom godine za prethodnu godinu). Formular sadrži podatke koji su podijeljeni u četiri veće cjeline, a to su:

Socijalna skrb, obiteljsko-pravna zaštita, zaštita djece i mladeži s poremećajima u ponašanju, zaštita tjelesno ili mentalno oštećenih osoba. Svako područje je detaljno obuhvaćeno kroz broj korisnika određenih prava iz socijalne skrbi, dobnu strukturu korisnika tih prava, poduzetih mjera na području zaštite braka, odnosa roditelja i djece, zaštite prava i dobrobiti djeteta, posvojenja, skrbništva, uzdržavanja, broj djece, mladeži i mladih punoljetnika s poremećajima u ponašanju izrečenim mjerama i sankcijama kao i brojem osoba po vrstama ili težini oštećenja, ostvarenim pomoćima i dr.

Tablica 2.

Korisnici i pomoći u socijalnoj skrbi u Republici Hrvatskoj u 2001. godini

Redni broj	PRAVA U SOCIJALNOJ SKRBI	Broj korisnika sa stanjem na dan 31. 12. 2001.	Broj pomoći u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2001.
I.	POMOĆ ZA UZDRŽAVANJE		
	1. samac	24.347	*
	2. obitelj	26.059	
	ukupno samaca i obitelji (1. + 2.)	50.406	
II.	JEDNOKRATNA POMOĆ		
	1. u novcu		101.081
	2. u naravi		642
	ukupno (1. + 2.)	*	101.723
	– od toga (1. + 2.) u iznosu većem od trostrukog iznosa osnovice za ostvarivanje prava po osnovi socijalne skrbi (uz suglasnost Ministarstva)		293
	– različiti korisnici (samci i obitelji) kojima je jednom ili više puta odobrena pomoć u 2001. g.		64.339
III.	DOPLATAK ZA POMOĆ I NJEGU		
	1. u punom iznosu (100% osnovice)	21.176	*
	2. u smanjenom iznosu (70% osnovice)	9.989	
	ukupno (1. + 2.)	31.165	
IV.	POMOĆ I NJEGA U KUĆI	499	*
V.	OSOBNA INVALIDNINA		
	1. u punom iznosu (250% osnovice)	9.190	*
	2. u smanjenom iznosu (125% osnovice)	714	
	ukupno (1. + 2.)	9.904	
VI.	OSPOSOBLJAVANJE ZA SAMOSTALAN ŽIVOT I RAD		
	1. za samostalan život	595	
	2. za samostalan rad	1.961	*
	3. naknada do zaposlenja	3.666	
	ukupno (1. + 2. + 3.)	6.222	
VII.	POMOĆ U PREHRANI	3.642	*
VIII.	POMOĆ ZA ODJEĆU I OBUČU	*	941
IX.	POMOĆ ZA OSOBNE POTREBE KORISNIKA STALNOG SMJEŠTAJA		
	1. u domu socijalne skrbi	6.973	*
	2. u udomiteljskoj obitelji	3.119	
	ukupno (1. + 2.)	10.154	
X.	PODMIRENJE POGREBNIH TROŠKOVA		
	1. korisnika pomoći za uzdržavanje		1.006
	2. korisnika stalnog smještaja u dom socijalne skrbi ili udomiteljsku obitelj	*	283
	ukupno (1. + 2.)		1.289
XI.	PODMIRENJE TROŠKOVA OGRJEVA (1. 1. – 30. 6. 2001.)	*	125

XII. PRAVO RODITELJA TEŽE HENDIKEPIRANOG DJETETA		
1. na dopust do 7. g. djetetova života	1.739	*
2. na rad s polovicom punog radnog vremena	1.732	
ukupno (1. + 2.)	3.471	
XIII. SMJEŠTAJ U DOM SOCIJALNE SKRBI**		
1. u dom za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi	1.626	
1.1. u državni dom	1.226	
1.2. u drugi dom	400	
2. u dom za rehabilitaciju	2.900	
2.1. u državni dom	2.484	
2.2. u drugi dom	416	
3. u dom za resocijalizaciju	758	*
3.1. u državni dom	753	
3.2. u drugi dom	5	
4. u dom za odrasle i starije osobe	8.022	
4.1. u državni dom	7.130	
4.2. u drugi dom	892	
smještaj u državni dom – ukupno (1.1 + 2.1. + 3.1. + 4.1.)	11.593	
smještaj u drugi dom – ukupno (1.2 + 2.2. + 3.2. + 4.2.)	1.713	
sveukupno (1 + 2 + 3 + 4)	13.306	
XIV. SMJEŠTAJ U UDOMITELJSKU OBITELJ		
1. korisnici smješteni u udomiteljsku obitelj		
1.1. djeca i mladež	2.354	
1.2. odrasle i starije osobe	2.304	
ukupno (1.1 + 1.2)	4.658	*
2. broj udomiteljskih obitelji na području mjesne nadležnosti centra za socijalnu skrb		
2.1. obitelji u kojima su smještena djeca i mladež	1.094	
2.2. obitelji u kojima su smještene odrasle i starije osobe	1.072	
ukupno (2.1 + 2.2.)	2.166	
XV. SAVJETOVANJE	*	234.872
XVI. POMAGANJE U PREVLAĐAVANJU POSEBNIH TEŠKOĆA (samci i članovi obitelji)		
1. uključeni u javne kuhinje		5.481
2. smješteni u predškolske ustanove		887
3. pronalažanje posla		1.365
4. rješavanje problema stanovanja	*	1.150
5. pravna i druga pomoć u svezi sa sklapanjem/raskidom ugovora o doživotnom uzdržavanju		1.658
6. ostalo (organiziranje učenja, raspolaganje s novcem, vođenje kućanstva)		29.897
ukupno (1. + 2. + 3. + 4. + 5. + 6.)		40.438
XVII. BESPLATNI OBVEZATNI UDŽBENICI I JEDNOKRATNA NOVČANA POMOĆ ZA KUPNJU UDŽBENIKA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU ZA SOCIJALNO UGROŽENE UČENIKE ZA ŠKOLSKU 2001./2002. GODINU	*	18.713

* Ovim znakom označena su u tablici polja u kojima nisu iskazani podaci. Podaci su iskazani za pojedino pravo (redni broj) samo u jednom stupcu – 3 ili 4. Kod socijalnih pomoći koje predstavljaju stalno mjesečno primanje (npr. pomoć za uzdržavanje) iskazani su podaci o broju korisnika krajem godine (stupac 3.). Kod jednokratnih davanja iskazani su kumulativni podaci tj. ukupan broj dodijeljenih pomoći u izvještajnoj godini (stupac 4.)

** Iskazani su podaci o korisnicima smještenim u državni dom (osnivač Republika Hrvatska) i drugi dom (osnivač druga pravna ili fizička osoba) za koje je troškove smještaja u cijelosti ili djelomično plaćalo Ministarstvo rada i socijalne skrbi.